

K SOUČINNOSTI MEZI POZEMNÍM VOJSKEM A LETECTVEM

Současné vševojskové armády, motostřelecké a tankové divize disponují značným množstvím účinných palebných prostředků. Včasné a účinné údery na nepřátelské objekty, zejména na nově zjištěné malorozměrné a pohyblivé cíle silami a prostředky armád, nejsou vždy možné a dostatečně efektivní vzhledem k rozmístění cílů v hloubce, neznalosti jejich přesné polohy a k poměrně velké spotřebě času na přípravu raket k ničení těchto objektů. Při používání jen konvenčních prostředků ničení jsou možnosti pozemních vojsk ještě více omezeny.

V těchto podmínkách má zvláštní význam součinnost letectva s pozemními vojsky. Vyplývá to ze značného rozsahu a důležitosti úkolů, které plní společně pozemní vojsko a letectvo, ze soustřeďování úsilí letectva ve prospěch dosažení rozhodných cílů pozemními vojsky v boji s nepřítelem a z toho, že jediným prostředkem schopným ničit důležité nepřátelské objekty mimo dosah palebných prostředků pozemních vojsk je letectvo. Kromě toho je letectvo schopné samostatně zjišťovat a neprodleně ničit nově zjištěné cíle. Proto v zájmu úspěšného vševojskového boje a operace musí vést vzdušný průzkum do značné hloubky rozmístění vojsk nepřítele, ničit jeho letectvo a pozemní prostředky jaderného napadení, hlásit cíle v hloubce, řídit palbu dělostřelectva, vést boj s operačními zálohami, podporovat vlastní vševojskové svazky, bránit vojska a objekty týlu před údery ze vzduchu, zajišťovat přepravu vojsk, vysazování vzdušných výsadků, podporovat jejich bojovou činnost a plnit další úkoly při zabezpečení bojové činnosti pozemních vojsk. Nakonec tento (i když neúplný) výčet úkolů dokazuje, nakolik činnost letectva úzce souvisí se zájmy pozemních vojsk. Tuto skutečnost rovněž vyjadřují dokumenty velení armády, které ukládají v daleko širším měřítku využívat i letectvo při vševojskových taktických cvičeních s bojovou střelbou, zkvalitnit součinnost frontového letectva a pozemního vojska při vedení bojové činnosti ve společném prostoru, zdokonalovat vojskové letectvo i nadále v účinné podpoře pozemních vojsk a v neposlední řadě procvičovat otázky součinnosti zvláště s vojskovým letectvem.

K tomu bude výhodné ve větší míře plánovat letecká taktická cvičení nebo „létání na taktický námět“ v součinnosti s taktickými cvičeními od pluku vý-

še. Bojové střelby letectva již plánovat v součinnosti s praporečnými taktickými cvičeními s bojovou střelbou, při kterých procvičovat úzkou součinnost s letectvem při navádění na konkrétní cíle.

Cílem součinnosti vojskového letectva s pozemními vojsky je zabezpečit úspěšné splnění určených bojových úkolů. Organizace součinnosti mezi pozemním vojskem a vojskovým letectvem je možná jen na základě rozhodnutí velitele, který určuje zámysl operace a úkoly vojsk. To tvoří základ pro plánování operace, organizaci velení vojskům a součinnost v průběhu bojové činnosti. Bezprostředním organizátorem součinnosti jsou štáby na jednotlivých stupních velení. Střediska a skupiny bojového velení letectva vytvářejí systém velení letectvu do jednotek a letounu v to. Zvláštní význam má i začleňování leteckých návodčích do motostřeleckých a tankových pluků, popř. až do praporů. Tato otázka byla předmětem ověřování v praxi zejména v minulém roce.

Dosavadní zkušenosti ukazují, že na vyšších stupních jsou otázky součinnosti rozpracovány na odpovídající úrovni. Značné rezervy jsou však na stupni pluk, který spolupracuje s leteckým návodčím. Ne vždy se dovedně čerpá přidělené bojové úsilí letectva a vydávané úkoly letectvu jsou mnohdy obecné. Konkretizace ničení cílů na předním okraji nepřátelské obrany je často ponechána na samotném leteckém návodčím, nebo se činnost pozemních vojsk podřizuje letectvu.

Tyto nedostatky vyplývají z toho, že na nejnižších stupních není zabezpečena systematická příprava leteckých orgánů s příslušníky pozemního vojska. Zde tedy vystupuje požadavek, aby se letecké orgány, tak jak je tomu třeba při přípravě polního velení, zúčastňovaly i VŠC nižších stupňů.

Zároveň se však musí tyto příslušníci vybavovat nejen spojovací technikou k navádění, ale z hlediska ochrany i obrněným transportérem. Ze strany pozemního vojska je nutné zabezpečit kvalitnější přípravu velitelů, kterým budou letecké útvary a jednotky přidělovány. Ti jim budou vydávat úkoly ve prospěch vedení bojové činnosti pozemního vojska.

Další zlepšení spolupráce a tím i součinnosti můžeme dosáhnout při praktických bojových střelbách společně s vrtulníky (palebné podpory). Velký důraz při těchto střelbách klademe na sladění s palbami dělostřelectva, PVO a ostatních pozemních prostředků.

Při plánování a organizování komplexního palebného ničení nepřítele ve všech druzích boje a operace spolupůsobí všechny použitelné prostředky ničení centralizovaně a koncentrovaně do určitého ohraničeného prostoru. V jeho průběhu vrtulníky (palebné podpory) ničí především obrněné cíle nepřítele, a to v podmínkách, kdy do tohoto prostoru je soustředěno i 120 a více děl a raketometů na 1 km a podstatná většina palebných prostředků vševojskových útvarů a svazků. Jen důslednou a přesnou koordinací bojové činnosti co do prostoru a času, konkretizovanou součinností mezi RVD, leteckými a vševojskovými veliteli můžeme tak rozsáhlou činnost, jakou je komplexní palebné ničení nepřítele, vůbec realizovat. Jde zejména o vymezení zodpovědnosti a vyhodnocení průzkumu nepřítele, rozdělení cílů mezi vykonavatele, prostorové a zejména časové rozdělení posloupnosti ničení nepřítele.

Problémem však zůstává, že vrtulníky (palebné podpory) vedou střelbu pouze v mezerách mezi střelbami pozemního vojska, čímž dochází k oslabení palebné síly (tato je třísťena) a nevyužívají možnosti létat pod drahami střel. Taktická situace a zásady bojového použití vojskového letectva se tak podřizují bezpečnostním opatřením. Proto je reálnější varianta, kdy vrtulníky (pa-

lebné podpory) působí na bocích pásma komplexního ničení nepřítele nebo v prostorech, odkud v dané době dělostřelectvo nevede palbu.

Poměrně dobře se osvědčil způsob zesilování úsilí letectva ve prospěch pozemního vojska hromadným náletem letectva spojeneckých armád. To bylo úspěšně vyzkoušeno při cvičení Družba-82. Z hlediska pozemního vojska je však neúčinnější opakovaná zteč vrtulníků (palebné podpory) na obrněné cíle nepřítele.

Při organizaci součinnosti mezi pozemním vojskem a vojskovým letectvem je třeba komplexně řešit i otázky týlového zabezpečení. To znamená stanovit rozsah vzájemného využívání sil a prostředků týlu v nastávající činnosti. Zvláště je třeba věnovat pozornost těmto otázkám na nejnižších stupních.

U prvosledových svazků se počítá se zařazením 3—4 samostatných vrtulníkových odřadů. Jejich komplexní týlové zabezpečení bude organizovat týl organicky včleněný do této letky.

Týlové orgány vojskového letectva kladou důraz při součinnosti na to, aby získaly údaje o organizaci týlu podporovaného svazku nebo útvaru, to znamená prostory rozmístění ve výchozí situaci a plánované prostory v průběhu boje u míst velení (TVS), skladů, vodních stanic a zdravotnických etap. Zároveň stanoví způsob spojení.

Ze strany týlových orgánů, zvláště orgánů zdravotnické služby svazků a útvarů pozemního vojska, je třeba získávat údaje o možnosti odsunů těžce raněných vzdušnými prostředky do týlu.

Závěrem chci zdůraznit, že součinnost letectva s pozemními vojsky v soudobých podmínkách zahrnuje všechny druhy bojové činnosti. Problematika součinnosti ukazuje, že značně vzrostla závislost účinnosti použití jednoho druhu ozbrojených sil nebo druhu vojsk na úspěšné činnosti druhého. To se zvláště projevuje při společné činnosti pozemních vojsk a letectva. Součinnost letectva s pozemními vojsky organizujeme nyní ve větším rozsahu než dříve. Přitom nejen letectvo napomáhá vojskům při plnění bojových úkolů, ale i pozemní vojsko ve značné míře pomáhá letectvu.